

1986 AZ EMLÉKEZÉS ÉVE 1956-RA

Emlékezzünk...

14 NAP VILÁGRENGETŐ ESEMÉNYE. ANNAK ELŐZMÉNYE ÉS HATÁSA (VI.)

A magyarországi események ezt mindenben igazolják. A nyugati határt a szovjet erők már teljesen lezárták. A határról kétségbeesett kérések érkeznek Nagy Imréhez, hogy a hadmozdulatokat feltartsák. Nagy Imre ezt végig megtagadja, mert nem akarja, a fegyverszünetet a maga részéről megszegni. — Az ENSZ ülésel majdnem egy időben a budapesti rádió Mindszenty hercegprímás szövegét sugározza:

Szabad Kossuth Adó, 22 óra: Kedves hallgatóink, Mindszenty József Magyarország hercegprímása szöveget intéz a világhoz és a magyar néphez:

„Isten irgalmából ugyanaz vagyok, mint aki voltam bebörtönzésem előtt... Köszönöm XII. Pius pápa Őszentségének és minden külföldi államfőnek, azt a hathatós segítséget, amiben részesítettek bennünket... Kis nemzet vagyunk, de valamiben mégis első vagyunk. Egy nemzet sincs amely ezer éves történelme során nálunk többet szenvedett volna. Most van az első eset a történelem folyamán, hogy Magyarország a többi kultúrnép valóban hathatós rokonszenvét élvezi... Minden néppel és országgal barátságban akarunk élni, — nem mesterségesen, — hanem valódi barátságban... Egész helyzetünket most az dönti el, hogy a 200 milliós orosz birodalomnak mi a szándéka a határainkon belül lévő katonai erejével? — Rádiójelentések adják hírül, hogy ez a fegyveres erő növekszik. Mi semlegesek vagyunk, mi az orosz birodalomnak nem adunk okot a vérontásra!”

Ebben az időben, a világ másik oldalán, Dr. Szabó János a magyar kormány újonnan kinevezett ENSZ megbízott képviselője, a Biztonsági Tanács kérdésére válaszolva a következőket jelenti a magyarországi helyzetről.

„Megelégedéssel hozom a Biztonsági Tanács tudomására a következő biztató jelentést, melyet ma vettem kézhez: A szovjet és magyar katonai parancsnokság ma délen kielégítő megbeszélést folytatott a szovjet csapatok kivo-

násának technikai részleteiről. A megbeszélést ma este 10 órakor folytatják”.

Este 10 óra volt, amikor Mindszenty hercegprímás szövegét kezdte közvetíteni a rádió. 10 óra volt, amikor Maléter Pál, Kovács István, Szűcs Miklós ezredes és Erdei Ferenc megérkeztek Tökölön a szovjet főhadiszállás tanácstermébe. A tárgyalások barátságos légkörben folynak és éjfél körül Malinin indítványára étkezéssel egybekötött pihenőt tartanak.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsülésén Sobolov szovjet kiküldött mindez ideig tartózkodott a hozzászólástól. Éjfélkor végül is többoldali nyomásnak engedve bejelenti, hogy „tudomása van arról, hogy ilyen természetű tárgyalások folyamatban vannak”.

November 4. kedélyes légkörben találja Tökölön a tárgyaló feleket. A vacsora-szünet után tovább folytatódik a katonai bizottság tárgyalása. — Hajnali 2.30-kor Nagy Imre telefonál Maléternek a Parlamentből és a tárgyalások menete után érdeklődik. Beszéd közben Várfalvi Lajos a Budapest Nemzetőrség parancsnoka jelentkezik és jelentését, mely tudatja, hogy 500 páncélos tör Budapest felé, Nagy Imre azonnal átkapcsolja Maléternek. Maléter a jelentés vétele után elvörösödött arccal fordul Malininhez:

„Eltársak! Miféle komédiát űznek itt velünk? ! Tudomásunk van arról, hogy erős szovjet páncélos kötelékek támadásba indulnak Budapest felé!”

Malinin int és a következő pillanatban az NKVD géppisztolyos pibékjei berontanak a tárgyalóterembe. vezetőjük, aki egy polgári személy, bejelenti:

„A szovjet közbiztonsági szolgálat nevében letartóztatom önöket! A többi elvtárs eltávozhat. Jelenteni fogom Serov elvtársnak hogy a feladatukat kielégítően látták el!”

Reggel 3 óra van. Megkezdődött a történelem legszörnyen-

Szerzői: az Ausztráliai Magyar Szövetség: MAJLÁTH GYÖRGY CSAPÓ ENDRE, LEGRÁD LÁSZLÓ és SOÓS MIKLÓS.

tesebb árulásának utolsó felvonása. — Mindenhol megmozdult a várost fojtogató acélgyűrű. Király Béla a Nemzetőrség parancs-

Folytatás a 7. oldalon

NOVEMBER 4-ÉN GYUJTSUK MEG A KEGYELET GYERTYÁIT!
A Budapesti Demokratikus Ifjúság felhívása EMLÉKEZZÜNK!

A harminc év előtti nemzeti felkelés napjaiban a kegyelet gyertyáit helyezték ablakaikba mindazok, akiknek ismerősük, barátjuk, rokonuk, testvérük pusztult el a véres utcai harcokban. Akkor, a sötét budapesti utcák ablakaiban, imbolygó lángok jelezték egy nemzet önértét, fájdalmát és összetartozását.

Minden év novemberének első vasárnapján országunk megemlékezik halottairól. Most, a nemzeti önértelmezés harcainak 30. évfordulóján azzal a kéréssel fordulunk hazánk lakosságához és a világ távoli pontjain élő magyarsághoz, valamint mindazokhoz, akik számára nem közömbös Kelet-Európa népeinek szabadsága és függetlensége, hogy kegyelete jeleként 1986. NOVEMBER 4-ÉN ESTE 8 ÓRAKOR HELYEZZEN EGY SZÁL ÉGŐ GYERTYÁT ABLAKÁBA.

Jelképezzen és emlékezzessen ez az egyszerű gesztus azon közös óhajunkra, amely 1956 vérbetiport, de soha el nem felejtett eszméinek és hőseinek állít emléket.

A világszerte fellobbanó apró fények tudassák együttérzésünket és szolidaritásunkat a véres megtorlás éveinek áldozataival, eltűntjeivel, megkínzottjaival, börtönbevetetteivel is.

Ezen az estén ismét követeljük a kivégzett felkelők jeltelen sírjainak megjelölését és a titokban, becstelenül eltemetett mártírok azonnali rehabilitálását.

MAGYAR DEMOKRATIKUS IFJUSÁG

Budapest, 1986. október-november.

A MAGYAR MŰVÉSZ SZÍNHÁZ

bemutatásában

KATONA JÓZSEF nemzeti drámája, a

BÁNK BÁN

OKTÓBER 25-ÉN, szombaton este 7 órakor a Wilshire Ebell Színházban

Rendező: **BORVETŐ JÁNOS**

II. Endre, a magyarok királya: VAJDAFFY BÉLA
Gertrudis királyné: ALPÁR ÉVA

Gyermekei: VARGA ZOLTÁN, VERES ZOLTÁN,
és POLONAI MÓNICA

Bánk Bán Magyarország nagyura: BORVETŐ JÁNOS

Ottó meráni herceg: CSATÓ PÉTER

Melinda: ÓSS ENIKŐ — Fia Soma: VARGA ÁRPÁD

Petur bán: GÁBOR JENŐ,

Myska bán: IVÁNY JÁNOS

Simon bán: KRAICS GYULA

Mikhal bán: SÜLI ISTVÁN

Izidóra: ALPÁR MUCI

Biberach: SZEMETHY PÉTER

Tiborc: HUNYADI LAJOS

A jegyek ára: 20, 16, 12 és 8 dollár. Nyugdíjasoknak és diákoknak minden jegy 2 dollárral olcsóbb.

Jegyek kaphatók: Borvető János, Californiai Magyarság, Ernie's Delicatessen, Magyar Ház, Tip Top Meat, Wilshire Ebell Színház

A Magyar Szivárvány Rádió adása minden szombaton d.e. 10-től 11-ig a KTYM 1460 A.M. hullámhosszon.

ALAPITVA: 1925-ben.

HICKORY SWEET

MEATS, INC.

8768 So. Main St., Los Angeles
Calif. 90003 T.: 759-9935, 759-3466

KIVALÓ MINŐSÉGŰ FRISS HUSOK
Híres farmer módra készült szalonna, sonka,
kolbász. Hideg felvágottak

Nagyban és kicsiben
FRISS KENYÉR, CUKRÁSZDA!

JUGOSZLÁVIA AMERIKAI (jugoszláv születésű) az országban látogatásban lévő polgárokat tartóztatott le, mert azok Amerikában Jugoszlávia-ellenes híreket terjesztettek. Az ottani US követség közbelépésére engedték őket szabadon.

A 160 MILLIÓS INDONÉZIA is nyugtalankodik. Suharto ugyan erős kézzel kormányoz, de túl nagy az étvágya. East Timort (a portugáloktól), Baratot (a hollandoktól) elfoglalta, most a déli Moluccan szigetekkel harcol, akik nyugati orientációsak, s nem akarják feladni ősi kultúrájukat sem.

Utazzon Általunk A Világ Minden Részébe

Pleasant Journey, Inc.

5426 Reseda Boulevard, Tarzana, California 91356 (818) 344-1132

HOZASSA KI ROKONAIT KARÁCSONYRA

INDULÁS DECEMBER 12-ÉN BUDAPESTRÓL, KISÉRŐVEL. VISSZATÉRÉS TETSZÉS SZERINT 6 HÓNAPON BELÜL.

Ha a repülőjegyet

megrendeli és kifizeti október 24-ig \$589 plusz 8 adó

SPECIÁLIS ÁRAK EURÓPÁBA

Los Angeles-Budapest-Los Angeles \$789 +adó

Los Angeles-Vienna-Los Angeles \$659 +adó

Los Angeles-Frankfurt-Los Angeles \$528 +adó

Los Angeles-Tel Aviv-Los Angeles \$959 +adó

Los Angeles-London-Los Angeles \$498 +adó

Budapest-Los Angeles-Budapest \$619 +adó

Notary Public — Ingyenes vízumképek

Árváltozás lehetséges

Információért hívják: GOMBOS ZSUZSÁT, vagy GASIOR RITÁT

LONDON — ACAPULCO — HONG KONG — MEXICO CITY — JAMAICA — RIO de JANEIRO

MADRID

BÉCS

HONOLULU

BUDAPEST

ROMA

PÁRISZ

1956-1986

30 évvel ezelőtt a magyarok azért harcoltak, hogy felszabaduljanak egy önkényes kormányzat uralma alól.

Ügyük nem merült feledésbe!

Emlékszünk a meghalt hősökre és tudjuk, hogy áldozatuk nem volt hiábavaló!

A történelem bármely pillanatában minden nemzet a saját eseményeit tekinti legfontosabbnak.

A magyar forradalom esetében azonban a legtöbb nemzet osztozik e rendíthetetlen és hősiességű emberek — a magyar szabadságharcosok — elveiben, indítékában.

Őrájuk emlékezik e hirdetés.

Magasba emelik a szabadság és az ellenállás zászlaját.

John F. Kennedy:

„1956. október 23-a örökre be van jegyezve a szabad emberek, szabad népek krónikáiba. A bátorság, az öntudat és a diadal napja volt. A

Az elesettekért ontott könnyek...

történelem kezdete óta nem volt olyan nap, amely világosabban bizonyította volna az ember örök és elfojthatatlan szabadságvágyát — bármilyen csekély is a siker esélye, akármekkora áldozat vár rá...”

(Részlet Kennedy 1960. október 23-án elhangzott beszédéből)

Albert Camus, Nobel díjas francia esszéista és író:

„...ezért ha szerencsétlenségükben osztozunk — miénk a reményük is. Nyomorúságuk, láncaik és száműzöttségük ellenére királyi örökséget hagytak ránk, melyet ki kell érdemelnünk: a szabadságot amelyet ők nem nyertek el, de egyetlen nap alatt visszaadtak nekünk!”

**Meghívjuk önt a magyar szabadságharcosok tiszteletére rendezett emlékünnepeyre
okt. 26-án, vas. du. 3:30-kor a Lakewood Civic Auditorium-ban
Bővebb felvilágosításért hívja a (216) 248-0662 számot**

THIS MESSAGE IS PAID BY THE UNITED HUNGARIAN FUND, P.O. BOX 11027 CLEVELAND, OHIO 44111

EMLEKEZÉS 1956-RA (folytatás az 5. oldalról)

noka kétségbeesetten kér engedélyt Nagy Imrétől a védekezés-re. Nagy Imre megtagadja:

„Nem és nem! Itt áll mellett-em Andropov nagykövet és biztosít arról, hogy valami sajnálatos tévedés történt. A szovjet kormány szerint nem adott parancsot Magyarország megtámadására. A nagykövet is és én magam is próbáljuk Moszkvát telefonon elérni!”

A szovjet hazugság és csalás teljes sikerrel járt! Az ENSZ-ben megakadályozták a magyar kérdés tárgyalását, törbecsálták és elrabolták a magyar katonai bizottságot és ellenállás nélkül meg-

szállták az összes harcászati pontokat az országban. A kormány elvesztette befolyását és irányító erejét. Budapest utcáin elszabadult a pokol. A beözönlő szovjet páncélosok nem ismernek kíméletet.

Szabad Kossuth Adó, 05.20: Figyelem! Figyelem! Figyelem! Nagy Imre, a minisztertanács elnökének szövegét közvetítjük:

„Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke! Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást intéztek fővárosunk ellen, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar

demokratikus kormányt. Csapatunk harcban állnak! — A kormány a helyén van! Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével!”

Az ENSZ félretéve a magyar kérdést a Suez-i eseményekről tárgyal. Szobolev levette hallgatósgát ékes szónoklatban vádolja a nyugati hatalmakat a bűnös vérontásért, mikor a Reuter iroda felveszi Nagy Imre közleményét. A hír futótűzként terjed. A delegátusok arcára kiül a büntudat. Monsignor Varga azonnali kihallgatást követel — Cabot Lodge-val, aki az ENSZ ülésén volt. Kérését megtagadják és mi-

után nem tágít, erőszakkal távolítják el. Végül is Walker az ausztrál követ lép fel Cabot Lodge-nál és a Biztonsági Tanács azonnali összehívását követeli. Lodge a következő napot indítványozza. Walker végülis budapesti idő szerint reggel 7 órakor erőszakosan félbeszakítja az ENSZ ülést és hivatalosan bejelenti a szovjet támadásról szóló hírt. Kéri a Biztonsági Tanács elnökét, hogy azonnal hívja össze a Biztonsági Tanács tagjait. Cabot Lodge csak 20 perccel később csatlakozik ehhez a kéréshez.

Szabad Kossuth Adó, 07.57: Figyelem! Figyelem! Figyelem! Itt a Magyar Írók Szövetsége! A világ minden írójához, — tudósához, tudományos egyesülés-

hez és szellemi élet vezetőihez fordulunk segítségért! Kevés az idő! A tényeket ismeritek. Segítsetek Magyarországon! Segítsetek a magyar népen! Segítsetek a magyar írókon, tudósokon, munkásokon, parasztocon, értelmiségi dolgozókon! Segítsetek! Segítsetek! Segítsetek!

Először szólal meg a szovjet báb-kormány rádiója:

Figyelem! Figyelem! Figyelem! Dr. Münnich Ferenc van a mikrofonnál. Nyílt levél a magyar dolgozó néphez. Alulírottak Apró Antal, Kádár János, Kossa István és Münnich Ferenc miniszterek, Nagy Imre kormányának volt tagjai bejelentjük, hogy

Folytatás a 9. oldalon

Emlékezés 1956-ra

(folytatás a 7. oldalról)

1956. november 1-én megszakítva ezzel a kormánnyal minden kapcsolatot, kiléptünk a kormányból és kezdeményeztük a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt kormány megalakítását. . .

8.07-kor a Kossuth Adó közvetítése megszakad. Csend van, — Aztán felcsendül a Himnusz: Isten áldd meg a magyart. . . Újra csend, néhány pillanat után a Szózat hangjai: „Hazádnak rendületlenül. . . — Az orosz támadás vad, kíméletlen. Válogatás nélkül vaktában lövik a házakat. Ha valahol egy géppisztoly megszólal, az egész házat, vagy akár az egész háztömböt is szétlövik. A magyar védők állják a harcot. Nem menekül, nem bújik senki. Pedig mindenki tudja, hogy drágán szerzett szabadságának sorsa megpecsételődött. Már csak jajkiáltások jutnak el külföldre. Az adóállomások egymás után hallgatnak el. — Az ENSZ különbözősége 09.05-kor ül össze budapesti idő szerint. Cabot Lodge két óra alatt keresztülviszi azt a határozatot, amelyet három nappal ezelőtt nem terjesztett elő. — De ekkor már semmi jelentőséggel sem bírt.

Róka Adó, 12.30: Figyelem! Figyelem! Mindenkinek! Segítségét kérünk a magyar forradalomnak! Szovjet tankok százai tá-

madják a magyar fővárost! Segítségét kérünk a magyar forradalomnak! A világ segítségét kérjük!

Róka Adó, 13.03: Újra és újra a világ lelkiismeretéhez fordulunk. A kultúrvilág nem nézheti tétlenül ezt a borzalmas pusztítást és öldöklést. Újra és újra a világ szabad nemzeteihez, a világ lelkiismeretéhez emeljük tiltakozó szavunkat: „Fejtsetek ki minden erőt szabadságharcunk megsegítésére!”

A Kossuth Adó elvesztése után az ehhez hasonló segélykiáltásokat több szórványadó sugározza Rákóczi Adó, Csokonai Adó, Szabad Rajk Adó néven. 13.21-kor a dunapentelei adó franciául, németül, olaszul, majd magyarul közvetít segélykérő felhívásokat.

Az ENSZ ebben az órában hozza határozatát a szovjet ellen, de érvényesíteni már sem akkor sem utána egy határozatot sem tudnak. A beavatkozás pillanata végképp és visszavonhatatlanul elmúlt.

— + —
EPILOG

A szívszaggató segélykérések még napokon át folynak. A szabadságharcosok állják a szavukat A túlerővel szemben partizánharcot folytatva minden talp-

alattnyi földet súlyos szovjet áldozattal fizettetnek meg. A Kádár-kormányt már első perctől kezdve csak a szovjet bábkormányának tekinti a nép. November 8-án a Szabad Rajk rádióan a következő adás hangzik el:

Szabad Rajk Rádió, 03.16: Ne higgyetek a hazaáruló Kádár János ígéreteinek. . . Ki bírta meg Kádár Jánost és klikkjét az ország kormányzásával? — Az önálló magyar nemzet, vagy idegen hódító hatalom, melynek sok ezer főnyi csapatai holttesteken gázolnak ebben az országban?

A szabad világ részvétmegnyilvánulásai, felszólalásai, mind később érkeznek már. Az eltépt pártigazolványok és leégett párt-helyiségek hamvából nem kelt életre az oly hön óhajtott szabadság. Csak a történelem lassan porosodó okmányai őrzik egy maroknyi nép hősiességét, a szabad népek államférfiainak szegyenét, melyet a mai napig sem tudtak lemosni. A magyar gyermekharcosok, leányok, anyák, agok és fiatalok hősi harcát a büszke utókor őrzi.

1956 december 4-én este, ezer feketébe öltözött magyar aszszony égő gyertyával és virággal vonult a Parlament elé. Dacolva a felsorakoztatott szovjet tankokkal, a szovjet ortvátadás egy hónapos fordulóján, néma kegyelettel rótták le hálájukat és megbecsülésüket a szabadság mártírjainak és fejezték ki néma megveté-

A 145. Sajtótájékoztató Új könyv

A Magyar Cserkészszövetség, az 1956-os forradalomra és Szabadságharcra emlékezve, kiadta Szabalyáné Bartha Kovács Ilona kisregényét, „az 1956-os Cserkészcsapat” címmel.

Szabalyáné, Ilona kisregénye az 1956-os forradalom és az azt követő szabadságharc drámai napjaiban játszódik. Aprólékos, szemtanúra valló hitelességgel felidéz a forradalom kibontakozásának, ma már történelmi értékű, napi eseményeit. Regénye cselekményéhez kitűnően rajzolja meg a helyenként korabeli dokumentumokat is pontosan idéző háttérrel. Jól ismert részletek perengnek a szemünk előtt, a Rádió ostroma, az Országház előtti sortűz, a Ferenc körúti, utcai harcok, filmszerű gyorsasággal, s többnyire valóban a fényképszerű pontosság élményét nyújtva.

Ebből a dokumentum-szerű háttérből bontakozik ki a történet szereplőinek sorsa: egy éveken át illegális működésre kényszerített budapesti cserkészcsapat tagjainak mindennapos helyt-

állása, áldozatos küzdelme, a forradalom oldalán. A cselekmény aprólékosan, árnyaltan érzékelteti a folyamatot, amiként a fiatal cserkészek iskolapadban ülő diákokból bátor, önmagukat felülmúló felnőttekké, a forradalmi harcok hőseivé fejlődnek.

A regényből azonban a drámai és dokumentum-szerű elemek mellett nem hiányzik a lírai szál sem. A történetben erős hangsúlyt kap egy józsefvárosi család mindennapi élete, sorsának alakulása. Az ő világuk ábrázolásában a szerzőt elsősorban az intímabb, bensőségesebb hangvétel, az apróságokra is figyelő, pszichológiai érzékenység jellemzi.

Érdekes, élvezetes, számos vonatkozásában tanulságos írásnak nevezhető Szabalyáné Ilona munkája. Különösen a fiatalabb korosztályok számára ajánlható. Eleven, életteli részleteivel, dokumentumanyagával érzékelteti a hősi napok ízét, hangulatát, s hősei jellemfejlődése ma is példa lehet az olvasó számára. Stílusa, nyelve igen színes, néhány részlet esetében kimondottan szuggesztív. Ezért bátran ajánljuk a történelmi regények iránt érdeklődő olvasóközönség figyelmébe is.

Ára 7 dollár. Megrendelhető a Magyar Cserkész Szövetség címen: P.O. Box 68, Garfield, NJ. 07026-0068

süket az idegen betolakodókkal szemben, mint az **Eörsi István** „Szóba se állj vele” című versében, melyet a forradalom alatt írt oly erőteljesen fejez ki:

„Szóba se állj vele. . .”

— + —

A PAN AM HAZAVISZI ÖNT AZ ÜNNEPEKRE

Repüljön a PAN AM-el

az egyetlen amerikai repülőjáratral Magyarországra

\$
466
Budapest

NINCS ALKALMASABB IDŐ A CSALÁDTAGOKAT ÉS BARÁTOkat MEGLÁTOGATNI MAGYARORSZÁGON, MINT AZ ÜNNEPEK ALATT, ÉS NINCS JOBB REPÜLŐTÁRSASÁG, MELY ODASZÁLLITJA, MINT A PAN AM.

AZ ÖSSZES AMERIKAI REPÜLŐJÁRATOK KÖZÖTT CSAK A PAN AM AJÁNL MEGFELELŐ, KOMFORTOS SZOLGÁLATOT BUDAPESTRE, ÉS A PAN AM-ON FOG

PIHENNI A NAGY, TÁGAS 747-ES GÉPEN, IGY REPÜLI ÁT AZ ATLANTI ÓCEÁNT. EZENKIVÜL ÚTJÁT MEGKÖNNYITI, HOGY EGYETLEN REPÜLŐJEGGYEL ELINTÉZHETI CSOMAGJA BECSEKKELESÉT ÉS HELYFOGLALÁSÁT, GYORSAN, SIMÁN.

IGY EZ ÉVBEN REPÜLJÖN PAN AM-EL MAGYARORSZÁGRA ÉS ÜNNEPELJEN OTTHON.

Pan Am. Tapasztalata Tűlszárnyalhatatlan.